

**ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИЯ
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРЕПОРЪКИТЕ**

от одитен доклад № 0300201421
за извършен одит на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН)
за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2021 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

На основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата, в изпълнение на т. 7 от Решение № 534 на Сметната палата от 07.12.2023 г. и издадена Заповед № ПК-03-00-002 от 17.06.2025 г. на заместник-председател на Сметната палата, е осъществен контрол за изпълнението на препоръките по одитен доклад № 0300201421 за извършен одит на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН) за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2021 г.

Одитът е извършен в Централното координационно звено в Администрацията на Министерския съвет, Управляващите органи на Оперативните програми и Програмата за развитие на селските райони, Държавен фонд „Земеделие“ и Министерството на финансите.

С Постановление № 197 от 26 юли 2022 г. на Министерския съвет¹ са извършени промени в Устройствения правилник на Министерството на финансите, с които дирекция „Централно координационно звено“ преминава от Администрацията на Министерски съвет към Министерството на финансите.

На основание чл. 49, ал. 1 от Закона за Сметната палата, на министъра на финансите е изпратен окончателен одитен доклад № 0300201421 за извършен одит на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН) за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2021 г. с общо 24 (двадесет и четири) препоръки, от които 1 (една) е с подпрепоръки, с определен срок за тяхното изпълнение до 31.12.2024 г.²

На основание чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата, министърът на финансите е длъжен да предприеме мерки за изпълнение на препоръките и да уведоми писмено за това председателя на Сметната палата в срок до 31.12.2024 г.

С Постановление № 265 от 26 юли 2024 г. на Министерския съвет³ дирекция „Централно координационно звено“ преминава от Министерството на финансите в Администрацията на Министерски съвет, поради което изпълнението на препоръките, дадени с одитен доклад № 0300201421 за извършен одит на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН), следва да се изпълнят от министъра на финансите за периода до 26.07.2024 г. и от министър-председателя на Република България до 31.12.2024 г.

С писмо вх. № 04-01-113#1/24.06.2025 г. министърът на финансите посочва, че в изпълнение на Постановление № 265 от 26 юли 2024 г. на Министерския съвет и предвид направените препоръки, касаещи функциите на ЦКЗ, проверката за изпълнението на препоръките следва да се насочи към Администрацията на Министерски съвет.⁴

Настоящата проверка за изпълнението на дадените от Сметната палата препоръки има за цел да установи съответствието между дадените препоръки в одитния доклад по чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата, получената информация от одитирания обект и предприетите мерки и извършени действия за изпълнението на препоръките.

¹ § 1 т. 21 от Преходни и заключителни разпоредби на ПМС № 197 от 26.07.2022 г. за създаване на Институт за стратегически анализи и прогнози и за приемане на Устройствен правилник на Института за стратегически анализи и прогнози, обн., ДВ, бр. 63 от 25.07.2023 г., в сила от 01.08.2023 г., изм., бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 01.01.2024 г.

² Писмо № 04-01-223 от 19.12.2023 г. на председателя на Сметната палата

³ § 3 и 4 от Заключителни разпоредби на ПМС № 265 от 26.07.2024 г. за закриване на Института за анализи и прогнози, обн. ДВ, бр. 64 от 30.07.2024 г.

⁴ Одитно доказателство № 1

РЕЗУЛТАТИ

I. При осъществения контрол за изпълнението на дадените на министъра на финансите/министър-председателя препоръки, е установено:

По препоръка 1. Разработване и утвърждаване на стратегия/дългосрочен план за развитие на ИСУН 2020, обхващащ най-малко: оценка на текущото и бъдещо използване на информационните технологии с оглед ефективно изпълнение на целите на системата за подпомагане управлението на средствата от външни източници; определянето на дългосрочни цели и мерки за тяхното постигане и система за мониторинг и оценка на изпълнението.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, т. 1.1., Раздел I, част „Констатации и оценки“, че през периода 2016-2021 г. няма разработена и приета ИТ стратегия, която да определя целите и визията за развитие на ИСУН 2020, и да планира реализирането им.

Единствените стратегически документи, в които са залегнали текстове, свързани с ИСУН 2020, са споразуменията за партньорство (СП) за периодите 2014-2020 г. и 2021-2027 г. В Споразумението за партньорство 2014-2020 г. е направено описание на използваната през програмния период 2007-2013 единна информационна система за управление и наблюдение ИСУН и са декларирани намерения за надграждане на системата за да може тя да се използва и през периода 2014-2020 г. Неизчерпателно са изброени нуждите от развитие на системата и източника на финансиране на дейностите по надграждането ѝ, като е пояснено че по този начин ще се постигне целта за електронизация на комуникацията при изпълнение на програмите по Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ). В Споразумението за партньорство за програмния период 2021-2027 надграждането на ИСУН е посочено като една от дейностите за увеличаване на административния капацитет. По този начин се очаква да се постигне намаляване на административната тежест, подобряване на обмена на информация между администрациите, в т.ч. въвеждане на интерфейси с Информационната система „Електронни обществени поръчки“ (САИС ЕРР) и с Географски информационни системи, допълнително използване на системата за получаване на структурирани данни за подаване на анализи и оценки на различни нива.

Във връзка с изпълнението на препоръката, в писмо вх. № 03-06-23#2 от 30.07.2025 г. от Министерски съвет⁵ е посочено, че в процес на разработване е дългосрочен план за развитие на ИСУН 2020, чрез предвидена цялостна актуализация на политиките, процедурите и правилата за информационна сигурност на ИСУН. Към писмото не са приложени документи за изпълнение на съответната препоръка. С писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г. е представена информация и документи, че е сключен договор № МС-52/07.08.2025 между администрацията на Министерския съвет (АМС) (Възложител) и „Давид Холдинг“ АД (изпълнител) с предмет: актуализация на политиките за информационна сигурност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН).⁶ Предмет на договора е „Преглед и актуализация на наличната документация относно функционирането на ИСУН, съобразно с направени одитни констатации и препоръки, на следните документи:

1. Политика АМС.
2. Описание и организация на поддържането.
3. Права и задължения на потребителите.
4. Правила и процедури за физическа сигурност на ИТ инфраструктурата.
5. Правила и процедури за контрол на достъпа до ИТ активите.
6. Правила и процедури по поддържане на ИТ активите.

⁵ Одитно доказателство № 2

⁶ Одитно доказателство № 3, Приложение № 1 по т. 1

7. Правила и процедури за периодичен преглед на ключовите системни ресурси.

8. План за непрекъсваемост на процесите.

Срокът за предоставяне на Услугите по Договора е до 2 (два) месеца и започва да тече от влизането му в сила от датата на сключването му.⁷

Препоръка 1 е в процес на изпълнение.

По препоръка 2. Утвърждаване на правила и процедури за стратегическо планиране, които да определят процесите по разработване и актуализиране на ИТ стратегия; извършването на анализ и оценка на настоящото и бъдещото ползване на информационните технологии при управлението на средствата от външни източници и преценка на необходимостта от разработване на нова информационна система или развитие/надграждане на съществуващата такава, вкл. определяне на параметрите ѝ.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, т. 1.1., Раздел I, част „Констатации и оценки“ че през периода 2016-2021 г. не са въведени правила и процедури, които да регулират процеса по стратегическото планиране на ИТ дейностите по управление на средствата от ЕСИФ. Не е въведена и процедура за оценка на настоящото и бъдещото ползване на ИТ в процеса по управление на средствата от ЕСИФ. Липсват процедури за извършването на анализ и оценка на необходимостта от разработване на нова система, което да създаде предпоставки за правилна преценката и база за вземането на решение за развитие на съществуващата информационна система или разработването на нова. Липсва и документална следа за извършването на такива анализи и оценки.

Във връзка с изпълнението на препоръката, в писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 на Министерския съвет се посочва, че в процес на разработване и допълнение са правилата и процедурите за планиране, които да определят процесите по разработване на актуализиране на ИТ стратегия/дългосрочен план за развитие на ИСУН като част от политиките за информационна сигурност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН), като е сключен договор № МС-52/07.08.2025 между администрацията на Министерския съвет (АМС) (Възложител) и „Давид Холдинг“ АД (изпълнител) с предмет: актуализация на политиките за информационна сигурност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН).⁸

В предмета на представения договор обаче не е изрично включено разработването на правила и процедури за стратегическо планиране, които да определят процесите по разработване и актуализиране на ИТ стратегия; извършването на анализ и оценка на настоящото и бъдещото ползване на информационните технологии при управлението на средствата от външни източници и преценка на необходимостта от разработване на нова информационна система или развитие/надграждане на съществуващата такава, вкл. определяне на параметрите ѝ. Същевременно, липсва и информация за изискванията на Възложителя към съдържанието на документа „Политика АМС“, поради което не може да бъде потвърдено, че с изпълнението на договора препоръката ще бъде изпълнена.

Препоръка 2 не е изпълнена.

По препоръка 3. Допълване на процедурите за краткосрочно планиране на дейностите по развитие, надграждане и поддържане на ИСУН 2020 в посока на детайлизиране на задачите, определяне на ясни графици, цели, индикатори за измерване на изпълнението, отговорни лица и др., което да позволи проследяване на напредъка в изпълнението на задачите и ефективността му.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел I, т. 1.2., че липсват: адекватно целеполагане; достатъчно

⁷ Одитно доказателство № 3, Приложение № 1 по т. 1

⁸ Одитно доказателство № 3, Приложение № 1 по т. 2

детайлизиране на планираните задачи (като например, задачи на функционалните екипи, съобразно въведените процедури, дейности по надграждане на системата за новия програмен период и за целите на Националния план за възстановяване и устойчивост); ясни графици; индикатори за измерване на изпълнението, отговорни лица и др., което не позволява проследяване на напредъка в изпълнението и ефективността на реализираните дейности. Свеждането на процеса по краткосрочно планиране до организиране на изпълнението на функционалните задължения на отдел „Информационни системи“, както и липсата на утвърдени правила и процедури за извършване на краткосрочно планиране не гарантират, че развитието на информационната система ще осигури адекватното подпомагане на процеса по управление и наблюдение на европейските средства с оглед на предстоящото разширяване на обхвата от програми и планове, които системата трябва да обслужва.

В изпълнение на препоръката, в писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г. от Министерски съвет се посочва, че в изпълнение на Стратегия за управление на риска в АМС, както и в обхвата на процедурите по ежегодното определяне на цели се изготвя и оперативен план на отдел „Информационни системи“ в дирекция ЦКЗ, свързан с развитието, надграждането и поддържането на ИСУН. Планът съдържа конкретни задачи и индикатори за изпълнение, актуализира се при необходимост и служи за текущо проследяване на напредъка и ефективността на предприетите дейности.⁹ Приложен е оперативен план на отдел „Информационни системи“, дирекция „Централно координационно звено“ за 2025 г. Планът не съдържа конкретни задачи на функционалните екипи, съобразно въведените процедури, конкретни дейности по надграждане на системата за новия програмен период и за целите на Националния план за възстановяване и устойчивост, ясни графици и срокове; отговорни лица и др., а се свежда до организиране на изпълнението на функционалните задължения на отдел „Информационни системи“.

Не са представени и утвърдени правила и процедури за извършване на краткосрочно планиране.

Препоръка 3 не е изпълнена.

По препоръка 4. Допълване и актуализиране на процедурите за мониторинг на дейността за информационно осигуряване на управлението на средствата от външни източници, в посока: адаптиране на процедурите към настъпилите изменения в начина на управление на ИСУН 2020; установяване на система от индикатори, чрез които да се измерва напредъка в изпълнението на отделните дейности; и въвеждане на процедури за документиране и докладване на изпълнението на дейностите по наблюдение.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел I, т. 2. че през периода 2016-2021 г. не е извършвано периодично докладване от страна на началника на отдел ИС до директора на дирекция ЦКЗ на дейностите, свързани с ИСУН 2020 по отношение на функционирането на системата, напредъка в развитието ѝ, направените разходи, показателите за изпълнение, отклонения от плануваното, друго. Регулярно докладване на тримесечна база е извършвано от страна на изпълнителя на договора за развитие, оптимизация и поддръжка на ИСУН 2020 във връзка с изпълнението на договора. Не се извършва и отчитане на дейността на дирекция ЦКЗ, респективно и на отдел ИС.

Въведените правила и процедури за периодичен преглед на ключовите системни ресурси и целите, които си поставят, имат потенциала да осигурят необходимата рамка за извършване на наблюдение на дейността за ИТ осигуряване на управлението на средствата

⁹ Одитно доказателство № 3, Приложение № 2 по т. 3

от ЕСИФ, но механизмът за мониторинг се нуждае от актуализация и допълване в няколко основни направления, като:

- адаптиране на процедурите към настъпилите изменения в начина, по който се поддържа и управлява ИСУН 2020, особено след мигрирането ѝ в Държавния хибриден частен облак;

- установяване на система от индикатори, чрез които да се измерва напредъка в изпълнението на отделните ИТ дейности и

- въвеждане на процедури за документирание и докладване на изпълнението на дейностите по наблюдение.

По този начин ще се гарантира, че тези дейности са извършени адекватно и резултатите от тях могат да бъдат стабилна база за предприемане на корективни действия, при необходимост, или за развитие на системата в посока, която да гарантира, че ИСУН 2020 осигурява оптимална подкрепа на управлението на средствата от европейските фондове.

Във връзка с изпълнението на препоръката, в писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г., от Министерски съвет се посочва, че препоръката е изпълнена частично, тъй като е сключен договор № МС-52/07.08.2025 между администрацията на Министерския съвет (АМС) (Възложител) и „Давид Холдинг“ АД (изпълнител) с предмет: актуализация на политиките за информационна сигурност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН).¹⁰ В предмета на договора е включено изискването за разработване на Правила и процедури за периодичен преглед на ключовите системни ресурси, в които се предполага включването на система от индикатори, чрез които да се измерва напредъка в изпълнението на отделните дейности; и въвеждане на процедури за документирание и докладване на изпълнението на дейностите по наблюдение.

Препоръка 4 е в процес на изпълнение.

По препоръка 5. Актуализиране на приложение 1, т. 2 „Описание и организация на поддържането на информационните активи и потребителите“ към Политиката по информационна сигурност на ИСУН с цел да се прецизират:

- видовете екипи за поддръжка на ИСУН 2020 и функциите им в съответствие с настъпилите промени в управлението на системата;***

- коя/кои процедура/задължения/отговорности за коя система се отнасят – ИСУН, ИСУН 2020 или и двете;***

- правилата за управление на собствената системна инфраструктура и критично важните ресурси.***

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел I, т. 2. и Раздел I, т. 3.2., че липсва достатъчно детайлизиране на планираните задачи (като например, задачи на функционалните екипи, съобразно въведените процедури).

Въведените правила и процедури за периодичен преглед на ключовите системни ресурси и целите, които си поставят, имат потенциала да осигурят необходимата рамка за извършване на наблюдение на дейността за ИТ осигуряване на управлението на средствата от ЕСИФ, но механизмът за мониторинг се нуждае от актуализация и допълване в няколко основни направления, като:

- адаптиране на процедурите към настъпилите изменения в начина, по който се поддържа и управлява ИСУН 2020, особено след мигрирането ѝ в Държавния хибриден частен облак;

- установяване на система от индикатори, чрез които да се измерва напредъка в изпълнението на отделните ИТ дейности и

¹⁰ Одитно доказателство № 3, Приложение № 1 по т. 4

- въвеждане на процедури за документиране и докладване на изпълнението на дейностите по наблюдение.

Функционалните екипи изпълняват конкретни дейности по поддържането на активите на ИСУН 2020 и са разпределени на три функционални нива. При определянето на състава им със заповеди на главния секретар на МС не са посочени ръководители, задължения и отговорности, както и не е направена препратка към документа, в който последните са описани. Така определените звена и екипи изпълняват аналогични на възложените им по отношение на ИСУН функции и по отношение на всички системи, за които отдел „Информационни системи“ отговаря.

След прехвърлянето на ИСУН 2020 на ДХЧО в края на 2016 г., трите звена в администрацията на МС не изпълняват функции по поддържане на системата. Тези функции се извършват от ИА ИЕУ, но това не е отразено в процедурите, въпреки че разработването на версия 1.2. на документ „Описание на организацията и поддържането на информационните активи и потребителите“ е свързано именно с мигрирането на системата в ДХЧО.

В „Описанието и организацията на поддържането на информационните активи и потребителите“ са посочени и звената за поддържане на услугите по колокация в Областна администрация Пловдив - сектор „Информационно и правно обслужване“ към дирекция „Административно правно обслужване, финанси и управление на собствеността“ и оперативните дежурни служители на денонощен режим. След внедряването на ИСУН 2020 в ДХЧО в началото на 2016 г. този екип не предоставя услуги по колокация на ИСУН 2020, но това не е отразено в документа.

Във всички документи за информационна сигурност, обаче, не е направено ясно разграничение между отговорностите на отделните звена и екипи за поддръжка на информационната система при управлението и наблюдението на европейските фондове през програмния период 2007-2013 г. - ИСУН и ИСУН 2020, които са две отделни и различни системи. В документите се срещат наименованията и на двете системи, без да е посочено дали съответните процедура/задължения/отговорности се прилагат и отнасят само за едната система или и за двете, което внася несигурност, както в процеса на изпълнението им, така и при контролирането им.

Функции, отговорности и задължения на екипите за поддръжка на ИСУН 2020 се съдържат във всички документи за информационна сигурност на системата, които не са адекватно актуализирани, въпреки наличието на редица техни изменения през периода 2016-2022 г. Това, наред с липсата на:

- определени ръководители на звената и екипите за поддръжка на ИСУН 2020 в актовете за сформиранието им;
- рефериране към конкретните процедури, отговорности и задължения, описващи пълната им компетентност; и
- ясно разграничение кои процедури се прилагат за ИСУН 2020 и кои за ИСУН, е предпоставка за пропуски при изпълнение на дейностите по поддръжка на системата.

Във връзка с изпълнението на препоръката, в писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г., от Министерски съвет се посочва, че препоръката е изпълнена частично, тъй като е сключен договор № МС-52/07.08.2025 между администрацията на Министерския съвет (АМС) (Възложител) и „Давид Холдинг“ АД (изпълнител) с предмет: актуализация на политиките за информационна сигурност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН).¹¹ В предмета на договора е посочено, че единият от документите, които следва да бъдат актуализирани е „Политика на АМС“.

Препоръка 5 е в процес на изпълнение.

¹¹ Одитно доказателство № 3, Приложение № 1 по т. 5

По препоръка 6. Допълване на заповедите на главния секретар на администрацията на Министерския съвет за определяне на състава на звената и екипите за поддръжка на ИСУН, като се определи ръководител на всеки от екипите и посочат функциите/задълженията/отговорностите, които им се възлагат.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел I, т. 3.2., че поддържането на ИТ инфраструктурата се извършва от функционални екипи и административни звена и външни организации. Съставът на функционалните екипи се определя със заповед на главния секретар на МС, като за всеки екип следва да бъде определен и ръководител. Функционалните екипи изпълняват конкретни дейности по поддържането на активите на ИСУН 2020 и са разпределени на три функционални нива.

При определянето на състава на екипите за поддръжка на ИСУН със заповеди на главния секретар на МС не са посочени ръководители, задължения и отговорности, както и не е направена препратка към документа, в който последните са описани.

Във всички документи за информационна сигурност, не е направено ясно разграничение между отговорностите на отделните звена и екипи за поддръжка на информационната система при управлението и наблюдението на европейските фондове през програмния период 2007-2013 г. - ИСУН и ИСУН 2020, които са две отделни и различни системи. В документите се срещат наименованията и на двете системи, без да е посочено дали съответните процедура/задължения/отговорности се прилагат и отнасят само за едната система или и за двете, което внася несигурност, както в процеса на изпълнението им, така и при контролирането им.

Функции, отговорности и задължения на екипите за поддръжка на ИСУН 2020 се съдържат във всички документи за информационна сигурност на системата, които не са адекватно актуализирани, въпреки наличието на редица техни изменения през периода 2016-2022 г. Това, наред с липсата на:

- определени ръководители на звената и екипите за поддръжка на ИСУН 2020 в актовете за сформиранието им;

- рефериране към конкретните процедури, отговорности и задължения, описващи пълната им компетентност; и

- ясно разграничение кои процедури се прилагат за ИСУН 2020 и кои за ИСУН, е предпоставка за пропуски при изпълнение на дейностите по поддръжка на системата.

В изпълнение на препоръката, в писмо вх. № 03-06-23#2 от 30.07.2025 г., от Министерския съвет се посочва, че препоръката е изпълнена, като е приложена единствено Заповед № В-152 от 04.05.2025 г. на главния секретар на Министерски съвет за определяне на екипи за приложно поддържане на ИСУН, екип за системно поддържане на ИСУН и звено за техническа подкрепа (хелпдеск) за потребителите на ИСУН.¹²

В заповедта не са определени ръководители на всеки от екипите и не са посочени функциите/ задълженията/отговорностите, които им се възлагат.¹³

Препоръка 6 е изпълнена частично.

По препоръка 7. Сключване на ново споразумение с Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“ към Министерството на електронното управление, в което да се отразят актуалните взаимоотношения между двете институции във връзка с предоставянето/ползването на облачната услуга тип „Инфраструктура като услуга“.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел I, т. 3.2., че след прехвърлянето на ИСУН 2020 на ДХЧО в края на 2016 г., звената в администрацията на МС не изпълняват функции по поддържане на

¹² Одитно доказателство № 2

¹³ Одитно доказателство № 2

системата. Тези функции се извършват от ИА ИЕУ, но това не е отразено в процедурите, въпреки че разработването на версия 1.2. на документ „Описание на организацията и поддържането на информационните активи и потребителите“ е свързано именно с мигрирането на системата в ДХЧО.

Взаимоотношенията във връзка с предоставянето на облачната услуга тип „Инфраструктура като услуга“ са уредени в споразумение, подписано между Администрацията на МС и Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“ (ИА ЕСМИС) през 2016 г. Не е подписано ново споразумение с правоприемниците на ИА ЕСМИС. Промяната на субекта, предоставящ облачната услуга не е отразено и в политиките и процедурите за информационна сигурност, въпреки че последната им актуализация е направена месец след закриването на ДАЕУ, през м. юни 2022 г.

С писмо вх. № 03-06-23#2 от 30.07.2025 г., от Министерски съвет е посочено, че препоръката не е изпълнена и е в подготвителен етап.¹⁴

Препоръка 7 не е изпълнена.

По препоръка 8. Извършване на анализ и оценка на достатъчността на административния капацитет за нуждите на поддържане и управление на ИСУН 2020, чрез който да се подпомогне и процеса по оптимизиране на процедурите.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел I, т. 3.3., че съгласно въведените процедури за периодичен преглед на ключовите системни ресурси, прегледът по отношение на човешките ресурси следва да се извършва от контролор по качеството, с цел да се гарантира наличието на съответните екипи с необходимите за поддържането на работоспособността на системата права и отговорности. При прегледа следва да се извърши: проверка на пълнотата и наличността на служителите в екипа/звеното; да се анализира тяхната натовареност и необходимостта от ангажиране на допълнителни ресурси; да се направят предложения за разпределение на дейностите по приложно поддържане между съответния екип и външните изпълнители. След прегледа, контролорът следва да изготвя анализ с резултатите от него.

Контролорът по качеството е длъжностно лице от дирекция ЦКЗ, директно подчинено и докладващо на директора, функционално независимо от екипите за поддръжка на ИСУН. Неговите задължения са свързани с извършване на текущ и последващ контрол на действията на екипите за поддръжка на ИСУН по отношение на качеството и изготвяне и съхраняване на документацията от извършените проверки. Контролорът по качеството е определен със заповед на главния секретар на МС, с която не са определени конкретните му отговорности и задължения. Служителят, на когото са възложени тези функции - началник на отдел „Информация и комуникация“ в дирекция ЦКЗ, няма специфични компетентности в областта на мрежовата и информационна сигурност, но по информация на дирекция ЦКЗ, при избора му са отчетени фактори като опит при администриране на платформата www.eufunds.bg и йерархическа независимост с отдел „Информационни системи“.

Анализите, които се извършват по отношение на човешките ресурси, са два вида:

- Единият, е с цел определяне на дела от разходите за заплати и възнаграждения, допустими за финансиране по линия на техническа помощ на оперативните програми през периода 2014-2020 г., Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020 и Програмата за развитие на селските райони 2014-2020.¹⁴⁶ Тези анализи са изготвяни на годишна база и не съдържат оценка на достатъчността и квалификацията на ресурсите с оглед на текущия и очакван обем на работата, както и аргументирана необходимост от допълнителни човешки ресурси;

¹⁴ Одитно доказателство № 2

- Другият вид анализи са изготвяните от контролора по качеството, на 6-месечна база в изпълнение на процедурата за периодичен преглед на ключовите системни ресурси. Докладите от тези анализи съдържат информация за функциите и задачите на отдел „Информационни системи“, данни за разполагаемия административен капацитет и за екипите за поддръжка на ИСУН и за извършените дейности през отчетния период. Докладите не съдържат оценки, включително и по отношение на достатъчността на административния капацитет на отдела и на екипите за поддръжка на ИСУН и по отношение на качеството на извършените дейности. Това не позволява да се прецени необходимо ли е увеличение на капацитета на звеното и с какви експерти трябва да се допълни то, още повече, че така сформираните екипи изпълняват аналогични функции и по отношение на всички останали системи, за които отдел „Информационни системи“ отговаря. Пряко последствие от липсата на анализ и оценка на достатъчността на административния капацитет и потенциални корективни действия е, например, и частичното необезпечаване на поддържането на софтуера на приложно ниво.

Във връзка с изпълнението на препоръката, в писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г., от Министерския съвет се посочва, че към 16.09.2025 г. процесът е в етап на подготовка, като се предвижда да обхване съществуващите функционални и ресурсни потребности на дирекция ЦКЗ в контекста на разширени функции и отговорности. Във връзка с новите функции по миграция на СУНИ към ИСУН, увеличаване брой процедури за администриране в ИСУН, както и нарастващия обем на работа, ще се предприемат действия по увеличение на административния капацитет, вкл. чрез разширяване на щатната численост и оптимизация на вътрешната структура в рамките на финансов план по Социален план за климата (СПК) на РБ.¹⁵

Предвид декларираните намерения и липсата на представени документи за извършени действия препоръката не е изпълнена.

Препоръка 8 не е изпълнена.

По препоръка 9. Актуализиране на Част „Списък на разпространение“ във всички документи за информационна сигурност с цел да се прецизира и допълни процедурата за разпространение на документите и актуализациите им.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел I, т. 4.1., че Политиката за информационна сигурност и преобладаващата част от документите за информационна сигурност на ИСУН са разработени през 2011 г. във връзка с Информационната система за управление и наблюдение на средствата от европейските фондове за програмния период 2007-2013 г. и част от процедурите в тях не са актуализирани. Съществуват процедури, които изцяло не са относими към ИСУН 2020, други водят до объркване за коя от двете системи следва да се прилагат.

Политиката за документиране на дейностите, свързани с ИСУН е част от политиката по сигурност на информацията на Администрацията на МС и е формализирана в документ „Правила и процедури за поддържане на ИТ активите“. Документът е одобрен от директора на дирекция ЦКЗ и от въвеждането му през 2011 г. и до м. октомври 2022 г. претърпява девет актуализации, в т.ч. и допълнения. В документа са описани частично механизма и отговорностите за разпространение на политиката, като не е посочено как се извършва разпространението ѝ, а само е уточнено, че при извършване на промени в документите, отговорните органи на управление следва да бъдат уведомявани за това и по електронна поща. На практика, начинът за разпространение на актуалните версии на политиката и документите към нея е чрез публикуване в Модул „Помощ“ на ИСУН 2020 и публикуване на съобщение за това в раздел „Новини“. Тези методи на разпространение не са описани в

¹⁵ Одитно доказателство № 3, Отговор по т. 8

процедурите. Не са посочени и отговорните лица от дирекция ЦКЗ, които следва да разпространяват документа и да уведомяват ръководителите на звената от органите за управление на средствата от външни източници при извършване на промени в него, както и сроковете, в които това следва да бъде направено. Пропуските са предпоставка за забавяне в разпространението на актуалните версии на документите.

За изпълнение на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г. от Министерския съвет се посочва, че препоръката е изпълнена частично, тъй като е сключен договор № МС-52/07.08.2025 между администрацията на Министерския съвет (АМС) (Възложител) и „Давид Холдинг“ АД (изпълнител) с предмет: актуализация на политиките за информационна сигурност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН).¹⁶

Препоръка 9 е в процес на изпълнение.

По препоръка 10. Актуализиране на приложение 1, т. 6 „Правила и процедури за поддържане на ИТ активите“ по отношение на:

- **определяне на срок за съхранение на наличната в ИСУН 2020 информация;**
- **процедурата за документиране на тестването на носителите на информация**

и

- процедурата за документиране на прехвърлянето на оперативни ресурси към Резервния ИЦ.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел I, т. 4.1., че в Правилата и процедурите за поддържане на ИТ активите е определен **срок за съхранение на наличната в ИСУН информация** от 3 години след приключване на всички оперативни програми за програмния период 2007-2013 г., съвпадащ с изисквания се по Регламент (ЕО) № 1083 на Съвета от 11 юли 2006 година за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999. **Не е определен срок за съхранение на информацията по програмите от следващите програмни периоди 2014-2020 г. и 2021-2027 г.**

Процедурите изискват **резервните и архивните копия** на системата да се вписват от екипа по системно поддържане в дневник на архивите. Документирането на тестването на носителите на информация следва да се извършва чрез изготвянето на протоколи, които се съхраняват за срок от 18 месеца от дирекция ЦКЗ. Възстановяването на данни също следва да се вписва в дневник, като в зависимост от причината, довела до възстановяването на данните, има различия в документирането:

- при възстановяване на данни при настъпил срив в ИСУН в дневника на Екипа по системно поддържане се записва дата и час на възстановяването, извършилият го системен администратор и резултатите от тестването на системата;

- при възстановяване на данни при невнимателно опериране от страна на потребител, администраторът, извършил възстановяването, вписва в специален дневник името на лицето, поискало възстановяването, описание на възстановените данни, датата, часа и имената на администратора, извършил действието.

Процедурата не определя еднозначно дали се визира един дневник, предвид това, че и двете процедури са в правомощията на Екипа за системно поддържане, или следва да се съставят два отделни документа. По информация на ЦКЗ, през периода 2016-2021 г. не е настъпвал срив на ИСУН 2020 с необходимост от възстановяване на данните, поради което не е създаден дневник на Екипа за системно поддържане.

Документирането на процеса по **прехвърляне на оперативни ресурси към Резервния ИЦ (DRC)** е предмет на регулация на същите правила. При всяко прехвърляне

¹⁶ Одитно доказателство № 3, отговор по т. 9 и Приложение № 1

се изисква Звеното за техническа подкрепа да изготвя протокол с определено съдържание. Протоколът се съгласува със служител на Екипа за системно поддържане и се одобрява от ръководителя на отдел „Информационни системи“ в дирекция ЦКЗ. Тази процедура за документиране не се прилага, тъй като след създаването на Резервния ИЦ (DRC) за ИСУН 2020, информацията в двата центъра е една и съща във всеки един момент, тъй като процесите по въвеждане на данни в системата и създаването на резервното им копие са синхронизирани. При необходимост от прехвърляне на ИСУН 2020 от основния към резервния център не се прехвърлят информационни ресурси и няма опасност от загуба на оперативни ресурси, поради което отпада необходимостта от прилагане на процедурата.

В изпълнение на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г. от Министерския съвет се посочва, че препоръката е изпълнена частично, тъй като е сключен договор № МС-52/07.08.2025 между администрацията на Министерския съвет (АМС) (Възложител) и „Давид Холдинг“ АД (изпълнител) с предмет: актуализация на политиките за информационна сигурност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН).¹⁷ В предмета на договора е посочено, че един от документите, които следва да бъдат актуализирани е „Правила и процедури по поддържане на ИТ активите“.

Препоръка 10 е в процес на изпълнение.

По препоръка 11. Въвеждане на политика и/или процедури за възлагане на външни изпълнители, чрез които да се определи кои функции и дейности могат да бъдат възлагани на външни изпълнители и реда за контрол и управление на разходите, определяне на изискванията към услугата, избор на изпълнител, сключване на споразумение на ниво техническо обслужване/договор, управление на договорите, спазване на изискванията за сигурност.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел I, т. 4.2., че Политиката за възлагане на външни изпълнители /аутсорсинг следва да гарантира, че предложенията за възлагане на дейности и/или функции на външни изпълнители се разработват и прилагат по начин, който носи ползи за дейността. Това изисква наличието на политика, дефинираща кои функции и дейности могат да бъдат възлагани на външни изпълнители и кои трябва да се осъществяват вътрешно. Процедурите за възлагане на външни изпълнители следва да регламентират реда за:

- контрол и управление на разходите – извършване на анализ на разходите и ползите, преди да се избере най-добрата възможност за реализиране на определена дейност, установяване на всички разходи, вкл. съпътстващи, допълнителни, за бъдещи периоди;
- определяне на изискванията към услугата, като например, технически спецификации, други специфични характеристики, защита и управление на данните, запазване на знанията и собствеността върху бизнес процесите и др.;
- реда за избор на изпълнител, особено в случаите, когато не се прилагат предвидените в Закона за обществени поръчки процедури;
- сключване на споразумение на ниво техническо обслужване/договор;
- управление на договорите, в т.ч. и мониторинга, като прилаганите контролни механизми следва да се съобразят с важността на възложената услуга;
- спазване на изискванията за сигурност, включително и съобразяване с вече въведени политики и др.

Подходът на възлагане за изпълнение на външни изпълнители на определени процеси или дейности намира широко приложение при изграждането, развитието и поддържането на ИСУН 2020. По този начин са реализирани, както изграждането и развитието на системата, чрез възлагането им на външни изпълнители, така и част от поддръжката ѝ, чрез екипите за поддръжка от трето ниво, които изпълняват функциите си

¹⁷ Одитно доказателство № 3, отговор по т. 10 и Приложение № 1

въз основа на договори или споразумения. През периода 2016-2021 г. не са въведени политика и процедури за извършване дейностите по аутсорсинг, тъй като от дирекция ЦКЗ не е идентифицирана такава необходимост. Неосигуряването на процеса с подходящи правила води до следните пропуски, констатирани при анализа и оценката на този вид възлагане, като:

- липса на поставено изискване към част от външните изпълнители да спазват политиката за информационна сигурност на ИСУН (такова е поставено само към доставчика на облачната услуга тип „Инфраструктура като услуга“);
- липса на конкретни изисквания за разработване на ръководствата за потребителите на системата;
- липса на изискване за описание на съдържащите се в изходните справки данни;
- прекъсване в предоставянето на отделни услуги за поддръжка на системата.

Липсата на политика за възлагане на подизпълнители, която да определя кои дейности могат да се възлагат на външни изпълнители, и на процедури за определяне на реда за възлагането не гарантира, че придобиването на необходимите ИТ активи и услуги се извършва по най-подходящия за целите на дейността по управление на ИСУН 2020.

Във връзка с изпълнението на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г., от Министерския съвет са предоставени Насоки за уеднаквяване на практиката по определяне и прилагане на дейностите по системна интеграция по чл. 7с от Закона за електронното управление, одобрени с Решение № 23 на Министерския съвет от 15.01.2025 г.¹⁸

Съгласно § 45, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за електронното управление (ПЗР към ЗИД на ЗЕУ) (обн. ДВ, бр. 94 от 2019 г., доп., бр. 102 от 31.12.2019 г., в сила от 29.11.2019 г.) (закона/ЗЕУ), системната интеграция по Глава първа „а“, Раздел IV от закона се осъществява от „Информационно обслужване“ АД (Системен интегратор). Обхватът на понятието системна интеграция е описан в чл. 7с от ЗЕУ, като системната интеграция е определена като комплексна дейност, която освен предоставянето на услуги по изграждане, поддръжане, развитие и наблюдение на работоспособността на информационните и комуникационните системи, използвани от административните органи, включва и други дейности, които осигуряват изпълнението на тези услуги. Законът не дефинира изчерпателно обекта и предмета на тези дейности, поради което те биха могли да обхващат услуги, доставки и/или строителство, както и друг вид услуги, различни от посочените.

С Решение № 442 от 26 юни 2024 г.¹⁹ на Министерски съвет за определяне на административните органи, които при изпълнението на своите функции, свързани с дейности по системна интеграция, възлагат изпълнението на тези дейности на системния интегратор – „Информационно обслужване“ АД, в административните органи са включени Министерски съвет и Министерството на външните работи.

Съгласно Насоките,²⁰ изпълнението на дейностите по системна интеграция се възлага на „Информационно обслужване“ АД от контролиращия го орган - МЕУ, по силата на изричната законова разпоредба, поради което при възлагането на тези дейности не се провежда процедура по реда на ЗОП.

В съответствие с разпоредбите на Закона за електронно управление и Насоките за уеднаквяване на практиката по определяне и прилагане на дейностите по системна интеграция по чл. 7с от Закона за електронното управление, одобрени с Решение № 23 на Министерския съвет от 15.01.2025 г., и предвид включването на Министерски съвет в обхвата на административните органи, които следва да възлагат дейностите по системна

¹⁸ Одитно доказателство № 3, отговор по т. 11 и Приложение № 3

¹⁹ Одитно доказателство № 3, Приложение № 3, Решение № 442 от 26 юни 2024 г. за изменение на Решение № 727 на Министерския съвет от 2019 г. за определяне на административните органи, които при изпълнението на своите функции, свързани с дейности по системна интеграция, възлагат изпълнението на тези дейности на системния интегратор – „Информационно обслужване“ АД

²⁰ Одитно доказателство № 3, Приложение № 3, Насоки за уеднаквяване на практиката по определяне и прилагане на дейностите по системна интеграция по чл. 7с от Закона за електронното управление, одобрени с Решение № 23 на Министерския съвет от 15.01.2025 г.

интеграция на „Информационно обслужване“ АД, отпада необходимостта от въвеждане на политика и/или процедури за възлагане на външни изпълнители, чрез които да се определи кои функции и дейности могат да бъдат възлагани на външни изпълнители и реда за контрол и управление на разходите, определяне на изискванията към услугата, избор на изпълнител, сключване на споразумение на ниво техническо обслужване/договор, управление на договорите, спазване на изискванията за сигурност.

Препоръка 11 не подлежи на изпълнение.

По препоръка 12. Актуализиране и допълването на Политиката за информационна сигурност с цел:

- адаптиране на процедурите към настоящите условия, в които функционира ИСУН 2020 по отношение на миграцията в Държавния хибриден частен облак;

- определяне на начина на извършване на вътрешния контрол по спазване на документите за информационна сигурност на системата от директора на дирекция „Централно координационно звено“ в администрацията на Министерския съвет и начина на документирането му;

- определяне на минималния обхват и периодичност на прегледите на действията по информационна сигурност и на външния контрол по спазване на изискванията на правилата и процедурите за контрол на достъпа до ИТ активите, извършвани от служителя по сигурността на информацията на администрацията на Министерския съвет;

- определяне на случаите, в които трябва да се предприемат мерки при неспазване на Политиката по информационна сигурност на ИСУН и вида на мерките;

- определяне на нарушенията, при които следва да се изготвя „Доклад за инцидент по сигурността“.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел I, т. 6.1., че осигуряването на независимия контрол на спазването на Политиката за информационна сигурност и свързаните с нея документи е възложено на администрацията на МС. Предвидено е този контрол да се осъществява чрез периодични прегледи на действията по информационна сигурност. Прегледите следва да се извършват от служителя по сигурността на информацията на администрацията на МС или от външни одитни организации на планова основа или при настъпване на значителни промени, имащи отношение към мерките за сигурност. Резултатите от всеки преглед следва да се представят в писмен вид на директора на ЦКЗ и при наличието на незадоволителни резултати да се предприемат корективни мерки след утвърждаване им от страна на директора. Конкретният обхват на прегледите и периодичността на извършването им не са определени. Не се извършва и планиране на тези прегледи.

Отговорности по управление и контрол на Политиката за информационна сигурност са възложени на няколко длъжностни лица и една структура в администрацията на МС - главния секретар, служителя по сигурността на информацията, директора на дирекция ЦКЗ и дирекция ЦКЗ. Главният секретар, подпомаган от директора на дирекция ЦКЗ, отговаря за цялостната организация и ръководство на сигурността. Служителят по сигурността на информацията следва да контролира изпълнението на политиката и свързаните с нея документи, организира прегледи на информационната сигурност на системата, разследва предполагаеми нарушения и съгласува докладите за проверките и съответствието. Тази процедура се прилага по отношение на информационната система ИСУН, използвана в периода 2007-2013 г. По отношение на ИСУН 2020 процедурата не е приложима, тъй като системата е мигрирана в ДХЧО и, респективно тези отговорности се поемат от ИА ИЕУ. Предвидено е вътрешният контрол по спазване на документите за информационна сигурност на системата да се организира от директора на дирекция ЦКЗ. По информация на

дирекцията, началникът на отдел „Информационни системи“ ежедневно следи за спазването на политиките от служителите на отдела, но действията не се документират.

Политиката за информационна сигурност задължава всички потребители на системата да изпълняват служебните си задължения в съответствие с нея. В случаите на установени нарушения е указано, че **може** да се предприемат съответни мерки, част от които са прекратяване на трудови или договорни отношения и съдебно преследване. Не са определени случаите, в които следва да се предприемат мерки, както и техният характер за да бъдат адекватни от гледна точка на установеното нарушение. В зависимост от степента на нарушението **може** да се изготви и „Доклад за инцидент по сигурността“, като отново не е указано в кои случаи следва да се приложи тази процедура. Не се извършват проверки доколко отделните потребители на ИСУН 2020 (УО на оперативните програми, бенефициери, други лица) спазват всички политики и правила. При първоначален достъп до ИСУН 2020, системата изисква от всеки потребител да декларира, че се е запознал с Политиката за информационна сигурност, което се документира с декларация. Последната се съхранява в модул „Системна информация“, подмодул „Декларации“. Запазването на следа от извършването на това запознаване е въведено през м. февруари 2019 г., като преди това потребителите също е следвало да се запознаят с политиката, но за извършването на действието, системата не е запазвала данни. По информация на ЦКЗ, през периода 2016-2021 г. не са установени несъответстващи на политиката действия, респективно, не са изготвяни и доклади за инциденти, *но информацията не може да бъде потвърдена, предвид липсата на данни за осъществяване на предвидените контролни процедури - прегледи, вътрешен контрол, други.*

При сключване на договори с външни изпълнители, свързани с ИСУН 2020, от администрацията на МС не са въведени изисквания за предвиждането на клаузи за спазване на политиката за информационна сигурност.

Във връзка с изпълнението на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г. от Министерския съвет се посочва, че препоръката е изпълнена частично, тъй като е сключен договор № МС-52/07.08.2025 между администрацията на Министерския съвет (АМС) (Възложител) и „Давид Холдинг“ АД (изпълнител) с предмет: актуализация на политиките за информационна сигурност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН).²¹ В предмета на договора е посочено, че един от документите, които изпълнителят следва да актуализира е „Политика на АМС“.

Препоръка 12 е в процес на изпълнение.

По препоръка 13. Да организира разработването и утвърждаването на План за непрекъсваемост на ИСУН 2020 в съответствие с изискванията на Политиката за информационна сигурност на ИСУН или актуализирането на съществуващите процедури, които да съдържат всички изискващи се в Политиката за информационна сигурност на ИСУН елементи на Плана за непрекъсваемост.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел. II. т. 1.1., че администрацията на МС следва да разработи План за непрекъсваемост, в който да бъдат определени:

- организация на управлението на непрекъсваемостта и обща управленска структура със съответните роли;
- списък на длъжностни лица, които трябва да го имат на разположение, когато е необходимо;
- класификацията на възможните събития, както и вероятността те да въздействат върху информационната сигурност;

²¹ Одитно доказателство № 3, отговор по т. 12 и Приложение № 1

- постигане на приемлив компромис между ниво на риска и финансови разходи по осигуряване на непрекъсваемостта. 242

В Политиката по информационна сигурност на ИСУН е посочено, че е разработен план за непрекъсваемост, но документ с такова наименование не съществува. По данни на дирекция ЦКЗ, Планът за осигуряване на непрекъсваемост „представляват процедурите за извършване на **архивиране** (back up) и **възстановяване** (restore)“ съдържащи се в Приложение № 1, т. 6 от Политиката за информационна сигурност на ИСУН – „Правила и процедури за поддържане на ИТ-активите“. Посочва се, че има и процедура за **прехвърляне** на функционирането на ИСУН към Центъра за възстановяване след бедствие (Disaster Recovery Centre –DRC). *В този контекст, плана за непрекъсваемост на дейността и плана за възстановяване след срив се използват взаимозаменяемо, въпреки че това са отделни и допълващи се процедури.*

Планирането на възстановяване на информационната система след срив е процес, засягащ ИТ ресурсите, при който се очертават стъпки за и се тества възстановяването на информационно-технологичната инфраструктура след природни и други бедствия и се отнася до ИТ ресурсите, докато Планът за непрекъсваемост на дейността разглежда дейността на организацията при управление на непрекъсваемостта, като цяло.

С въведените процедури е определен реда и отговорностите за създаване на резервни копия и архивиране на информационните ресурси, но те не съдържат всички елементи на Плана за непрекъсваемост, съгласно Политиката за информационна сигурност на ИСУН.

Във връзка с изпълнението на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#2 от 30.07.2025 г., от Министерския съвет се посочва, че препоръката е в процес на изпълнение/частично изпълнена, тъй като е извършена актуализация, свързана с разработване на план за непрекъсваемост. Документът е изготвен, но към момента не е окончателно утвърден. Към писмото не са приложени документи за изпълнение на съответната препоръка.²²

С писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г., от Министерския съвет се посочва, че изпълнението на препоръката е свързано с цялостната актуализация на политиките за информационна сигурност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН). За целта е сключен договор № МС-52/07.08.2025 между администрацията на Министерския съвет (АМС) (Възложител) и „Давид Холдинг“ АД (изпълнител) с предмет: актуализация на политиките за информационна сигурност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН).²³

Приложени са План за непрекъсваемост, версия 1 от месец февруари 2024 г., изготвен в изпълнение на договор № ДОГ-104 от 22.12.2023 г., сключен между Министерството на финансите и изпълнителя в периода, в който дирекция ЦКЗ е част от администрацията на министерството. Документът е в процес на съгласуване и предстои да бъде утвърден.

Препоръка 13 е в процес на изпълнение.

По препоръка 14. Да организира допълването на Процедурите за регулярно тестване на целостта на архивираните данни с определяне на отговорни длъжностни лица за изпълнението им.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел. II. т. 1.1., , че тестването на целостта на архивираните данни е регламентирано с „Процедури за регулярно тестване на целостта на архивираните данни“, които са въведени във връзка с изградената система за защита на информацията, автоматизирано архивиране и възстановяване на данните в ИСУН 2020. Процедурите целят

²² Одитно доказателство № 2

²³ Одитни доказателства №№ 3 и 4, отговор по т. 13, Приложение № 4 и ел. писмо от 23.09.2025 г.

да се извърши проверка през регулярен интервал на целостта на данните и методите за възстановяване. Основните стъпки на тези процедури не се различават съществено от процедурите по възстановяване на данни от архив, при които се използва оригиналното място на данните. При регулярното тестване, възстановяването на данните се извършва на специално заделено за целта място, като по този начин се ограничава риска от нарушаване работата на производствените системи. При тестването се променя името на възстановявания обект, за да се диференцират истинските системи, от тези които са възстановени с цел тестване. Определен е график на тестване на всеки 6 месеца на целостта на архивирани данни, но не са определени отговорните за извършване на тестването лица.

Процедурите за регулярно тестване описват механизма за извършване на регулярно тестване на целостта на архивните данни, вкл. и чрез визуализация на отделните стъпките, и са с потенциал да създадат добри предпоставки за тестването на архивирани данни в случай, че се определят отговорните за това длъжностни лица.

Във връзка с изпълнението на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#2 от 30.07.2025 г. на Министерския съвет, се посочва, че препоръката е в процес на изпълнение/частично изпълнена, тъй като е извършена актуализация, свързана с допълването на Процедурите за регулярно тестване, но към момента документите не са окончателно утвърдени. Към писмото не са приложени документи за изпълнение на съответната препоръка.²⁴

С писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г., от Министерския съвет се посочват, че препоръката е изпълнена частично, тъй като е сключен договор № МС-52/07.08.2025 между администрацията на Министерския съвет (АМС) (Възложител) и „Давид Холдинг“ АД (изпълнител) с предмет: актуализация на политиките за информационна сигурност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН).²⁵ В предмета на договора се включва и актуализирането на Правила и процедури за периодичен преглед на ключовите системни ресурси, където е възможно да бъдат включени и процедури за регулярно тестване на данните.

Препоръка 14 е в процес на изпълнение.

По препоръка 15. Да организира извършването на оценка на необходимостта от обучения и курсове на отдел „Информационни системи“ в областта на информационните технологии и да се реализират оценените като необходими обучения.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел I, т. 3.3. и ;3.4., че за периода 2016-2021 г. половината (6 от общо 12) служители на отдел „Информационни системи“ в дирекция ЦКЗ са преминали обучения в сферата на информационните технологии - на тема „ITIL® 4 Foundation“. Обучението позволява придобиване на основно разбиране за ITIL® рамката и възможност за подобряване на стратегията за управление на ИТ услуги в организация. Няма данни за останалите години, както и за минали обучения на служителите по системна поддръжка, които отговарят за процеса по непрекъсваемост за участие в курсове или обучения в сферата на информационните технологии.

Не се полагат необходимите грижи за повишаване на административния капацитет на отдела в рамките на знанията и уменията в областта на информационната сигурност на системата и непрекъсваемостта на функционирането на ИСУН 2020, посредством обучения на служителите.

В изпълнение на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#2 от 30.07.2025 г. на Министерския съвет се посочва, че препоръката е изпълнена, като са изготвени нови лични

²⁴ Одитно доказателство № 2

²⁵ Одитно доказателство № 3, отговор по т. 14 и Приложение № 4

планове за обучения, както са и предвидени и осъществени специфични обучения. Към писмото не са приложени документи за изпълнение на съответната препоръка.²⁶

С писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г. от Министерския съвет са предоставени изготвените лични планове за обучение за 2024 г. и 2025 г. на служителите в отдел „Информационни системи“, дирекция „ЦКЗ“, както и справки за 2024 г. и 2025 г. и 2026 г., включваща списък на служителите, заемана длъжност, курс и период за провеждане на обучението. От справките и плановете е видно, че са планирани редица специализирани обучения, вкл. и сертифициационни, част от които вече са проведени.²⁷

Препоръка 15 е изпълнена.

По препоръка 16. Да актуализира „Процедура за работа на Звено за техническа подкрепа (Help Desk), в контекста на процеса на управление на инцидентите, която да включва най-малко:

- класификация на възможните събития за управлението на инциденти;***
- ясни роли и отговорностите на отделните нива на управление;***
- въвеждане на възможност, при която инцидент може да възникне и да се установи при длъжностно лице от администрацията на Министерския съвет, като се опишат стъпките за управлението му;***
- определени срокове за регистрация на заявките като инциденти в системата за заявки за инциденти;***
- процеса на управление на промените, в контекста на категориите промени.***

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел II, т. 1.3. и Раздел II, т. 2.1., че процесът по управление на инциденти е въведен с цел детайлно и точно регистриране на всички инциденти; максимално бързото им разрешаване и възстановяване на услугата; подробно описание на дейностите по разрешаване; предоставяне на информация, необходима за управлението и управление на инцидентите. Управлението на инцидентите обхваща идентифициране, регистриране, категоризиране, класифициране, първоначален преглед и диагностика, изследване и диагностика, ескалация (функционална и йерархична), разрешаване, в т.ч. и възстановяване наличността на услугата и затваряне на инцидента.

Процесът стартира със свързването на потребителя с представител на Звеното за техническа подкрепа (Help Desk) посредством телефон, електронна поща, чрез писмена заявка и др. Всички изброени възможности се отнасят до установяване на контакт с потребител на системата. Не е описана възможност, при която инцидент може да възникне в рамките на администрацията и да се установи от служител на МС и дирекциите/отделите в него и не са определени срокове за регистрация на заявките като инциденти. Такива инциденти могат да бъдат свързани и с неработоспособност на различни модули на системата. По данни на ЦКЗ, при такъв случай, установеният инцидент се изпраща на служителите на Звеното за техническа подкрепа (Help Desk) ниво 1. Те въвеждат информацията в системата за регистриране на заявки и инциденти и изпращат заявката към фирмата изпълнител. След възстановяване на работоспособността на системата, фирмата изпълнител изпраща писмо по електронната поща, че проблемът е отстранен.

След осъществяване на контакт между потребителя и представител на Звеното за техническа подкрепа (Help Desk) съгласно процедурата, служителят от Звеното преценява дали потребителят се е свързал с цел заявка за услуга или инцидент. При първият случай следва пренасочване към процедура за обслужване на заявки. Ако информацията е определена като инцидент, той бива регистриран като такъв в системата. За всеки случай на инцидент се определя приоритет за реакция, от който зависи времето за реакция и

²⁶ Одитно доказателство № 2

²⁷ Одитно доказателство № 3, отговор по т. 15 и Приложение № 5

времето за възстановяване на системата. Възможните приоритети за инцидент са критичен, висок и нисък.

В Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност (НМИМИС) възможните приоритети са висок, среден и нисък. Високият приоритет на регистрираните инциденти в НМИМИС съответства на критичния приоритет в ИСУН. Съответно средният приоритет съответства на високия приоритет в ИСУН и ниският приоритет съответства на ниския приоритет в ИСУН.

Процедурите за работа на Звеното за техническа подкрепа, както и Политиката за информационна сигурност на ИСУН не регламентират класификацията и видовете инциденти, които могат да възникнат. Единствено в документ „Права и задължения на потребителите“ са изброени събития, които потребителите следва да приемат за инцидент. *Логично е тази класификация да е разработена и включена в процедурите за работа на Звено за техническа подкрепа, съдържащи подробно описание на процеса по управление на инциденти, като по този начин се предотврати прилагането на субективизъм при квалификацията и разрешаването на инциденти.*

В Политиката за информационна сигурност на ИСУН са посочени ролите и отговорностите относно докладването на инциденти и други събития, свързани с функционирането на ИТ инфраструктурата. Посочено е, че всички потребители на ИСУН са инструктирани да докладват всички събития, свързани с информационната сигурност по най-бързия възможен начин до Звеното за техническа подкрепа (Help Desk). В Правилата и процедурите за периодичен преглед на ключовите системни ресурси са възложени отговорности на администраторите (на системно и приложно ниво) за подаване на заявка за инцидент при забелязани проблеми със сигурността на информацията, както и за извършване на ежемесечен преглед на функционирането на регистриращите системи.

Отговорност за процеса по управлението на инцидентите носи началникът на отдел „Информационни системи“ в дирекция ЦКЗ, което включва наблюдение и спазване на процеса, неговото развитие и подобряване. На Звеното за техническа подкрепа (Help Desk) са възложени отговорности по регистриране и проследяване на инцидентите през всички етапи до приключването им, разрешаване на инциденти от първо ниво на поддръжка, пренасочване на инциденти към екипи за поддръжка на по-високо ниво, затваряне на инцидента и информиране на потребителите. При невъзможност от разрешаване на инцидента от служителите от първо ниво, те се пренасочват към служители от второ ниво, а при необходимост от разрешаване на инцидента от външен изпълнител (трето ниво), след консултация със служителите от второ ниво, инцидентите се насочват към него.

Процедурата за управление на инциденти последно е актуализирана през м. май 2019 г. Ролите и отговорностите на отделните нива, в контекста на процеса на управление на инциденти, не са ясно определени, като е необходимо да се допълнят и актуализират по отношение на:

- отговорника за управлението на инцидентите – посочен е „ръководителят на проекта, по който се осигурява изграждането и функционирането на Звеното за техническа подкрепа (Help Desk), вместо длъжностното лице, отговорно за целта“;

- не са разграничени второ и трето ниво на поддръжка и липсва описание на възлагането на трето ниво.

Възлагането на дейности при инциденти на външен изпълнител е въз основа на сключен договор за поддръжка на ИСУН 2020 от 2018 г. със срок на изпълнение до месец юни 2023 г.

Утвърдената процедура за управление на инциденти се нуждае от актуализация и допълване по отношение на определяне на ясни отговорности за управление на целия процес и за подаване на сигнали, както и отговорностите на второ и трето ниво на поддръжка на ИСУН 2020, с което да се осигурят детайлни правила и процедури за систематичен и еднакъв подход при управлението на инциденти.

Процесът по управление на промените (change management) е част от процедурите за работа на Звеното за техническа подкрепа и от Политиката за информационна сигурност на ИСУН.

Дейностите, които включва управлението на промените са:

- Управление и контрол на заявките за промяна;
- Координиране и одобрение на заявките;
- Планиране на график за реализиране на промените и внедряване им в информационната система;
- Комуникация със заинтересованите страни във връзка с планираните промени;
- Гарантиране на създаването и използването при необходимост на план за възстановяване на информационната система до предходно състояние преди стартиране на дейностите по реализиране на промяната.

Разработени са две процедури за изпълнение на процеса по управление на промяната в рамките на Процедурите за работа на Звеното за техническа подкрепа (Help Desk). Едната включва дейностите по анализ, планиране и одобрение, а другата се отнася до дейностите по разработка, тестване, внедряване, оценка и затваряне. Те, освен с описание на стъпките за изпълнение на процедурите, са допълнени с визуализация на процеса посредством диаграми/блок-схеми, с което се улеснява разбирането на обхвата и детайлите по управлението на промените.

За част от промените следва да се извършват тестови изпитания, които се документират. Такива са промените, класифицирани като „промени от високо ниво“²⁸. По данни на ЦКЗ, при успешни тестови изпитания се съставя протокол и промяната или новата функционалност се качва в реална среда. Документите за заявка за промяна от високо ниво са:

- Заявка за промяна;
- Спецификация на софтуерните изисквания за реализация на искане за промяна;
- Програма за провеждане на тестови изпитания;
- Констативен протокол за предаване на програмата за тестови изпитания;
- Приемо-предавателен протокол за одобрена програма за провеждане на тестови изпитания;
- Резултати от проведените тестови изпитания;
- Протокол за провеждане на тестови изпитания на исканата промяна.

В процедурата са изброени всички стъпки, през които следва да се премине, като тя включва аналитична и планова част и последният етап от нейното изпълнение е съгласуване и одобрение на заявката за промяна от работна група и последващо решение на началника на отдел „Информационни системи“ към администрацията на МС.

На практика не се извършва тестване на промените от ниско²⁹ и средно³⁰ ниво, което е потенциална заплаха за адекватното функциониране на съществуващите модули на системата.

Класификацията на промените и етапите при извършването им не са детайлно регламентирани. Наличната процедура е относима единствено към стандартни заявки за промени, независимо че в Политиката по информационна сигурност на ИСУН е посочено, че процесът на дефиниране, тестване, документиране, оценка и одобрение на спешни промени се различават от стандартния процес. В Политиката за информационна сигурност

²⁸ Бизнес процес, който не се поддържа или не съществува в ИСУН 2020; Нова или съществено променена обработка на съществуващи в системата данни/ структури от данни. Съществено променена обработка на данни е такава, за която е необходимо да се направи анализ, тестване и приемане;

²⁹ Добавяне на индикатори и други параметри на оперативната карта; Извършване на корекции и въвеждане на нови чек – листове; Създаване на справки по определен формат; Извършване на корекции и добавяне на нови оперативни програми и приоритетни оси; Извършване на корекции на стойности в базата данни; Внедряване на нови отчети, процедури и други, приети или станали известни след предаване на съответната конфигурация;

³⁰ Извършване на промени в съществуващите функционалности и модули на софтуера във връзка с настъпили нормативни промени и/или изисквания на структурите, отговорни за координация, управление и контрол на средствата от ЕСИФ, които не са свързани с разработването на нови модули на системата, Добавяне на нови полета в таблиците от данни или друга информация, която до момента не се е поддържала или обработвала от системата и които не са свързани с разработването на нови функционалности на системата;

на ИСУН, както и в Процедурите за работа на Звеното за техническа подкрепа (Help Desk) не са описани процеса и дейностите по одобрение на спешни промени (emergency changes). Определен е единствено отговорник за такъв тип промени – ръководителят на промените (началникът на отдел „Информационни системи“ в дирекция ЦКЗ). По информацията на ЦКЗ, планирането на заявките за промени се извършва текущо, отчитайки очакваният ефект от предвидените промени и актуалните нужди на заявителите (потенциалните потребители). Спешността на промените се обвързва с положителните ползи за потребителите и подобряването на ефективността и ефикасността на процесите в системата. Действията по тестване и гарантиране на сигурността на планираните промени са идентични и не зависят от спешността на извършените промени.

Липсата на:

- детайлна класификацията/категоризацията на промените;

- съобразени с класификацията на промените специфични етапи за извършването им;

- регламентиране на процеса и дейностите по одобрение на спешните промени (emergency changes);

и ограничаването на тестването само до промени от високо ниво, създава риск за адекватното извършване на промените и функционирането на системата.

Във връзка с изпълнение на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#2 от 30.07.2025 г., от Министерски съвет се посочва, че препоръката е в процес на изпълнение,³¹ а с писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г. е предоставена докладна записка с рег. № 02.50-10 от 15.07.2025 г. за предварително одобрение на искане за изменение на финансовия план BG16RFTA001-1.003-0001-C03 „Дигитална трансформация при управлението на средствата от ЕС“ за осигуряване на финансов ресурс в размер на 23 400 лв. за актуализация на процедурите за работа на звеното за техническа помощ (Хелп Деск).³²

Препоръка 16 е в процес на изпълнение.

По препоръка 17. Да осигури възможност за използване на софтуерно решение, което да позволява както въвеждане на необходимите за процеса по управление на инциденти данни, така и извличането на такива, с цел извършване на наблюдение и анализ.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел II, т. 1.4., че за регистриране на постъпили заявки от потребителите, Звеното за техническа подкрепа (Help Desk) използва безплатна версия на системата, поради което тя е с ограничени възможности за експорт на данни и липсва поддръжка. Експорта на информацията в MS Excel включва данни за номер; дата на регистриране; предмет на заявката, като в предмета на заявката се визуализират както електронни адреси, така и посочени проблеми като: неточности в публичния модул, нестабилна работа на системата, пренареждане на електронни писма и др. *В този смисъл системата включва както заявки за инцидент, така и заявки за промяна.*

Ограничените възможности на безплатната версия на системата, която се използва от Звеното за техническа подкрепа (Help Desk), не позволява автоматизирано извличане на различните регистрирани данни от нея и тъй като няма и осигурена поддръжка, извличането и обобщаването на информацията отнема много времеви и човешки ресурс. По тази причина обобщени данни за процеса на разрешаване на инциденти не се извършва регулярно. Липсват и въведен ред и извършени периодични анализи относно установени инциденти, като от отговорното звено (отдел „Информационни системи“ в ЦКЗ) е посочено, че инцидентите се анализират текущо в рамките на отдела, без това да се документира.

³¹ Одитно доказателство № 2

³² Одитно доказателство № 3, отговор по т. 16 и Приложение № 6

За периода от 2016-2021 г. има 1060 инцидента, които са ескалирани към второ и трето ниво по електронна поща и са със статус „Приключен“, което означава, че възникналите, регистрираните и ескалирани инциденти са разрешени.

Липсват данни за приоритета на инцидентите, което не позволява извършването на анализ в контекста на характера и сериозността на инцидентите, както и на разпределението им във времето. Липсата на документация за категорията на инцидентите - с критичен, висок, нисък приоритет, не позволява да се оцени своевременността на разрешаването им. Информацията, която не може да се експортира от системата на Звеното за техническа подкрепа (Help Desk) за регистриране на заявки и инциденти не позволява да се направи анализ за целите на процеса по управление на инциденти. Текущият контрол, който се извършва в рамките на отдел „Информационни системи“ не се документира и предвид това, че в системата се регистрират едновременно и заявки за инциденти и заявки за промени с различни приоритети, обем на работа и характер, изискващи прилагането на различни процедури, процесът на управление на инциденти не е подсигуран.

В администрацията на МС са въведени частични процедури за управление на инциденти. В политиките липсва класифициране на възможните събития, в контекста на управлението на инциденти. Ролите и отговорностите на отделните нива не са ясно определени. Не е разгледана възможност, при която инцидент може да възникне в рамките на организацията и не са определени срокове за регистрацията на заявките за инцидент. Тези слабости, наред с ограничените възможности на безплатната версия на системата за регистриране на заявки и инциденти, която ползва отдел „Информационни системи“, значително затруднява, както осигуряването на адекватна информация за процеса по управление на инциденти, така и извършването на анализи, което създава риск за неефективното му управление.

Във връзка с изпълнението на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г. на Министерския съвет, е предоставена информация, че препоръката е в процес на изпълнение, тъй като се в подготвя техническа спецификация за разработване на система за въвеждане на заявките към Хелп Деск на ИСУН, която ще даде възможност за анализиране и управление на получените заявки, вкл. категоризираните като инциденти. На следващ етап ще бъдат приложени съответните изисквания, свързани с дейностите по системна интеграция.

Не са представени документи, доказващи предприетите действия, като напр. за заповед за възлагане разработването на спецификациите, проекти/работни варианти на спецификациите, др.³³

Препоръка 17 не е изпълнена.

По препоръка 18. Да въведе процедури за тестване, пропорционални на нивата на промени в ИСУН 2020.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел II, т. 2.1., че са разработени две процедури за изпълнение на процеса по управление на промяната в рамките на Процедурите за работа на Звеното за техническа подкрепа (Help Desk). Едната включва дейностите по анализ, планиране и одобрение³⁴, а другата се отнася до дейностите по разработка, тестване, внедряване, оценка и затваряне³⁵.

Втората процедура регламентира дейностите след одобрението на заявката за промяна, като възлагане на промяната за изпълнение, в т.ч. планиране на разработката, изработка и тестване.

³³ Одитно доказателство № 3, Отговор по т. 17

³⁴ Процедура за изпълнение на процеса – анализ планиране и одобрение

³⁵ Процедура за изпълнение на процеса – разработка, тестване, внедряване, оценка и затваряне

За част от промените следва да се извършват тестови изпитания, които се документират. Такива са промените, класифицирани като „промени от високо ниво“.

На практика не се извършва тестване на промените от ниско и средно ниво, което е потенциална заплаха за адекватното функциониране на съществуващите модули на системата.

Класификацията на промените и етапите при извършването им не са детайлно регламентирани. Наличната процедура е относима единствено към стандартни заявки за промени, независимо че в Политиката по информационна сигурност на ИСУН е посочено, че процесът на дефиниране, тестване, документиране, оценка и одобрение на спешни промени се различават от стандартния процес. В Политиката за информационна сигурност на ИСУН, както и в Процедурите за работа на Звеното за техническа подкрепа (Help Desk) не са описани процеса и дейностите по одобрение на спешни промени (emergency changes).

Във връзка с изпълнението на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г., от Министерския съвет, се посочва, че препоръката е изпълнена частично, предвид сключения договор № МС-52/07.08.2025 между администрацията на Министерския съвет (АМС) (Възложител) и „Давид Холдинг“ АД (изпълнител) с предмет: актуализация на политиките за информационна сигурност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН).³⁶

Препоръка 18 е в процес на изпълнение.

По препоръка 19. Да възложи разработването и да утвърди указание/ръководство за използване на модул „Наблюдение“, което да включва и подробно описание на всички данни, съдържащи се в отделните таблици/справки и описание на специфични различия между формата на визуализиращите се в ИСУН 2020 данни и тези в експортираните файлове.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел II, т. 2.3.1. и т. 2.3.2., че единствените текстове, които могат да се приемат като указателни относно изходите на системата са кратките описания на публичния модул на ИСУН 2020 и модул „Наблюдение“ на вътрешния модул на системата, включени в документ „Информация относно ИСУН 2020, необходима за СУК“.³⁷ При липсата на по-детайлно описание се приема, че изходите на системата са справките и таблиците в модул „Наблюдение“ на вътрешния модул на ИСУН 2020 и секция „Справки“ в публичния ѝ модул.

Предвид основното предназначение на ИСУН 2020 - да записва и съхранява в компютризирана форма данни за всички операции, необходими за мониторинга, оценката, финансовото управление, проверката и одита на средствата от европейските фондове е важно системата да генерира коректни изходни данни и информация по различни показатели и на различни нива на обобщаване. Това трябва да се реализира на всички изходи на системата, за всеки потребител в зависимост от нуждите му и независимо от достъпа:

- за гражданите, които имат право на достъп до информация за изразходването на ресурсите от външни източници и ефекта от това;
- за органите за управление – с цел информационно осигуряване на управленския процес;

³⁶ Одитно доказателство № 3, отговор по т. 18 и Приложение № 1

³⁷ ИСУН 2020/модул „Помощ“, документ „Информация относно ИСУН 2020, необходима за СУК“;

Модул „Наблюдение“ във вътрешния модул на ИСУН 2020 „Позволява генериране на различни видове справки, които да се включват в изготвяните отчети и доклади и да подпомогнат процесите по управление, анализ и оценка на въздействието на прилаганите мерки. Позволява извеждането на задължителните за поддържане в компютризирана форма данни.“

„Публичният модул е среда за електронно кандидатстване, електронно отчитане и публична информация и предоставя обобщена информация за финансовото изпълнение на програмите (договорени и изплатени средства), общо и по отделно за всяка една, на различните нива на информацията: от ниво програма (профил, прогноза, изпълнение), през приоритетна ос, под-приоритет, процедура.“

- за контролните органи - с цел бърз достъп до надеждна информация и намаляване на административната тежест за структурите, обект на контрол;
- за ЕК, която като финансиращ орган и инициатор на създаването на системата, има право на постоянен достъп до достоверна информация за използването на средствата и реализираните с тях цели.

ИСУН 2020 предлага възможност за извличане на обобщени данни по различни показатели, както от публичния си модул, така и от вътрешния. За нито една от генерираните от системата таблици с данни, както за тези с характер на справки, така и за тези с характер на регистри, не съществува описание на съдържанието им. А при част от таблиците, дори и наименованията на колоните не са говорещи по отношение на съдържанието им. Такава е таблицата в подмодул „Финансови корекции“ в модул „Мониторинг и финансов контрол“, в която няма яснота относно информацията, която следва да се представи в колони „Номер“ и „Ред от бюджет“. Не е разработено и писмено ръководство за модул „Наблюдение“, което да пояснява каква информация се съдържа в съответната справка. Налично е само видео-ръководство, което не съдържа текстови и вербални обяснения.

Липсата на описание на данните не подпомага потребителите при работата с ИСУН 2020, а в случаите, в които системата извежда различни данни в колони с еднакви или аналогични наименования в различните таблици и справки – липсата на описание пречатства потребителите на информацията от нея за адекватна работа с данните.

ИСУН 2020 допуска грешки и разминавания в данните както между вътрешния и публичния модули, така и в данните между подмодулите във вътрешния модул на системата.

Причината за разминаванията между данните от публичния модул на ИСУН 2020 и данните от модул „Мониторинг и финансов контрол“, подмодул „Реално изплатени средства“ на вътрешния модул на ИСУН 2020 е, че двата изхода на система предоставят информация за плащанията в различни сечения.

Липсата на достатъчно информация за изходните данни от различните модули на ИСУН 2020; липсата на идентификация на експортираните в MS Excel файлове; наличието на различни данни по отделни показатели при извличането им от различните модули и различните изходи от системата и на грешки при генерирането на част от справките, поставят под съмнение коректността на обобщената и систематизирана от нея информация. Това не улеснява потребителите и не осигурява адекватна информационна осигуреност на процеса по управление на средствата от външни източници.

Във връзка с изпълнението на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г., от Министерския съвет е предоставена информация за предприети действия, като е приложена докладна записка с рег. № 02.50-10 от 15.07.2025 г. с предварително одобрение на искане за изменение на финансовия план BG16RFTA001-1.003-0001-C03 „Дигитална трансформация при управлението на средствата от ЕС“ за осигуряване на финансов ресурс в размер на 202 200 лв. за разработване/актуализиране на писмените ръководства за работа с ИСУН.³⁸

Препоръка 19 е в процес на изпълнение.

По препоръка 20. Да организира разработването и да публикува подробно описание за ИСУН 2020 на данните, съдържащи се в таблиците, генерирани от различните модули на системата и данните в публичния модул, които да бъдат лесно достъпни за потребителите.

³⁸ Одитно доказателство № 3, отговор по т. 16 и Приложение № 6

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел II, т. 2.3.1., 2.3.2., че единствените текстове, които могат да се приемат като указателни относно изходите на системата са кратките описания на публичния модул на ИСУН 2020 и модул „Наблюдение“ на вътрешния модул на системата, включени в документ „Информация относно ИСУН 2020, необходима за СУК“.³⁹ *При липсата на по-детайлно описание се приема, че изходите на системата са справките и таблиците в модул „Наблюдение“ на вътрешния модул на ИСУН 2020 и секция „Справки“ в публичния ѝ модул.*

ИСУН 2020 предлага възможност за извличане на обобщени данни по различни показатели, както от публичния си модул, така и от вътрешния. За нито една от генерираните от системата таблици с данни, както за тези с характер на справки, така и за тези с характер на регистри, не съществува описание на съдържанието им. А при част от таблиците, дори и наименованията на колоните не са говорещи по отношение на съдържанието им. Такава е таблицата в подмодул „Финансови корекции“ в модул „Мониторинг и финансов контрол“, в която няма яснота относно информацията, която следва да се представи в колони „Номер“ и „Ред от бюджет“. Не е разработено и писмено ръководство за модул „Наблюдение“, което да пояснява каква информация се съдържа в съответната справка. Налично е само видео-ръководство, което не съдържа текстови и вербални обяснения.

Липсата на описание на данните не подпомага потребителите при работата с ИСУН 2020, а в случаите, в които системата извежда различни данни в колони с еднакви или аналогични наименования в различните таблици и справки – липсата на описание пречатства потребителите на информацията от нея за адекватна работа с данните.

Във връзка с изпълнението на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#2 от 30.07.2025 г., от Министерския съвет⁴⁰ се посочва, че препоръката е в процес на изпълнение, като са предприети действия, свързани с надграждане на изходите на системата, които се отнасят до извеждане на:

- Справка „Краен срок на отговор“;
- Справка Индикатори 2021-2027, ключови етапи и цели за изпълнение по ПВУ; и в публичния модул на ИСУН2020:
- Справка „Проекти“
- Справка за „Бенефициенти“ от раздел „Организации“.

С писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г., от Министерския съвет са предоставени данни за надградени и допълнително разработени справки, без да е налична информация за разработване и публикуване на подробно описание на данните, съдържащи се в таблиците, генерирани от различните модули на ИСУН 2020 и данните в публичния модул.⁴¹

Препоръка 20 не е изпълнена.

По препоръка 21. Да организира извършването на анализ на причините, налагащи използването от управляващите органи на оперативните програми на други източници на данни за целите на мониторинга и докладването на резултатите от управление на средствата от външни източници. Въз основа на резултатите от

³⁹ ИСУН 2020/модул „Помощ“, документ „Информация относно ИСУН 2020, необходима за СУК“;

Модул „Наблюдение“ във вътрешния модул на ИСУН 2020 „Позволява генериране на различни видове справки, които да се включват в изготвяните отчети и доклади и да подпомогнат процесите по управление, анализ и оценка на въздействието на прилаганите мерки. Позволява извеждането на задължителните за поддържане в компютъризирана форма данни.“

„Публичният модул е среда за електронно кандидатстване, електронно отчитане и публична информация и предоставя обобщена информация за финансовото изпълнение на програмите (договорени и изплатени средства), общо и по отделно за всяка една, на различните нива на информацията: от ниво програма (профил, прогноза, изпълнение), през приоритетна ос, под-приоритет, процедура.“

⁴⁰ Одитно доказателство № 2

⁴¹ Одитно доказателство № 3, отговор по т. 20 и Приложение № 7

анализа да се извършат промени в ИСУН 2020, с които да се минимизира използването на други източници.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел II, т. 2.3.1. (Приложения №№ II. 2.3.1. и II. 2.3.2.), че част от УО на ОП посочват, че е необходимо изготвяне на указания за изходите на системата. Други са на мнение, че при наличие на еднакви наименования на колони в различни таблици в системата следва да има пояснение за съдържанието им.

Съдържанието на справките, регистрите и справочната информация от публичния и вътрешния модул не може да се модифицира според нуждите на отделния потребител по отношение на видовете показатели, които да включва. Това може да се постигне чрез допълнителна обработка на данните след експортирането им в MS Excel, като се използват възможностите на този или друг софтуерен продукт за обработка на данни в такъв формат, което *налага изразходването на допълнителен административен капацитет.*

Не всички подмодули от вътрешния модул на системата позволяват експортирането на генерираните таблици в MS Excel. Такъв е случаят с подмодул „Финансови корекции“ в модул „Мониторинг и финансов контрол“. Освен това, генерираната в този подмодул информация не съдържа данни за размера на наложената финансова корекция, което, заедно с невъзможността за експорт на данните от този подмодул, не позволява изготвянето на обобщена информация с характер на регистър на наложените финансови корекции.

Критериите за сортиране на данни (филтри), които могат да се приложат към изходите на системата са ограничени. Например, при извличане на данни от подмодул „Проектни предложения“ в модул „Проектни предложения“ не може да се приложи филтър за регистрационния статус на проектното предложение. Това отново следва да се направи извън системата, при последваща обработка на експортирания файл в MS Excel. Друг пример е подмодул „Финансови корекции“ в модул „Мониторинг и финансов контрол“ от вътрешния модул на ИСУН 2020, където не може да се приложи филтър за период. В този случай, обаче, слабостта не може да се компенсира и чрез функционалностите на MS Excel, тъй като подмодулът не позволява експортиране на данните.

Вътрешният модул на ИСУН 2020 невинаги експортира в MS Excel таблиците в същия формат, в който ги визуализира в самата система. Например, при извличане на данни за сключените договори в модул „Договори“, подмодул „Договори“ системата генерира таблица с 8 колони, последната, от които е „Общо финансиране“. При експорт на тази информация в MS Excel таблицата вече е с 12 колони, от които 4 нови, в които стойността на договора е представена по източници. В този случай потребителя вижда различни стойности на финансови показатели по договора, при което е необходимо сам да изследва причината за разминаванията. Посочената от дирекция ЦКЗ причина за това е, че в процеса на работа се е открила необходимост тази таблица да предоставя по-разширен набор от информация за специфични нужди на потребителите. Същевременно, за да не се компрометира скоростта при извличане на данните в системата и при всеки достъп до подмодул „Договори“ да се натоварва с генериране на таблица с всички 12 колони, данните за допълнителните 4 колони се извличат само при експорт на таблицата. *Съображенията са основателни, но ефективността им е спорна предвид факта, че тази разлика не е пояснена в ръководството, предназначено за потребителя за съответния подмодул на ИСУН 2020.*

Експортираните в MS Excel файлове не съдържат специфична идентификация за съдържанието им, нито в наименованието на файла, нито в самия файл. Липсва информация и за приложените филтри (програма и приоритетна ос, период, регион, други), които са зададени, за да се сортират и групират данните в дадения файл. Например, справките за реално изплатените средства се експортират във файл с наименование „actuallyPaidAmount“, без то да говори по някакъв начин за коя оперативната програма, приоритетна ос, период се отнася. В самият файл също няма информация, както за периода, за който се отнасят данните, така и за други филтри, когато прилагането им е възможно. В

експортираната таблица за подадените проектни предложения от модул „Наблюдение“, подмодул „Справка Проектни предложения“, нито в наименованието на документа, нито в съдържанието му, има информация за програмата и за приоритетната ос. Това може да въведе в заблуждение всеки потребител, относно това с какви данни работи, в случай, че не е запознат с тази специфика и в момента на експортиране не е преименувал файла и/или допълнил в него липсващите данни. Това функционално ограничение на ИСУН 2020 не позволява извлечена информация от системата и впоследствие означена с цел идентифицирането ѝ относно нейното съдържание, да бъде потвърдена от други заинтересовани лица и пречат е ефективно и ефикасно изпълнение на задълженията на контролните органи по начин, по който да не се ангажират отговорните за въвеждане на данните в системата лица.

Управляващите органи на ОП, с изключение на един, изразяват мнение, че системата се нуждае от редица подобрения, преобладаващата част от които са свързани с възможността за прилагане на филтри по различни показатели и потребителя сам да определя вида и съдържанието на справките, предвид че справките са с предварително зададен дизайн и силно ограничени възможности за избор на параметри и филтри.

Във връзка с изпълнението на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#2 от 30.07.2025 г., от Министерски съвет⁴² се посочва, че са планирани действия по организация за провеждане на работни срещи с представители на Управляващите органи. Към писмото не са приложени документи за изпълнение на съответната препоръка.⁴³ Не е предоставена допълнителна информация за изпълнение на препоръката и с писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г.⁴⁴

Препоръка 21 не е изпълнена.

По препоръка 22. Да организира извършването на поетапен анализ по модули на входящите ресурси, които са от критична важност за изходите на ИСУН 2020 с цел недопускане на различни разбирания/тълкувания относно вида, съдържанието и структурата на данните, които различните потребители трябва да въвеждат в системата за гарантиране в максимална степен на верността на въвежданата информация.

22.1. Въз основа на резултатите от анализа да организира разработването и да утвърди план за действие за:

- извършване на допълване и прецизиране на съществуващите указания/ръководства за потребителите или разработване на нови такива;***
- въвеждане на указания към полетата в самата система, насочващи потребителя;***
- въвеждане на допълнителни автоматизирани контроли за минимизиране допускането на грешки при въвеждане на информацията и други подходящи мерки/действия.***

Подпрепоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел II, т. 2.3.3., че с цел установяване доколко УО на оперативните програми ползват ИСУН 2020 при предоставяне на обобщена и систематизирана информация за управлението на средства от ЕС за целите на мониторинга и контрола, осъществяван и от външни органи, е изискана информация по 9 показатели за периода 01.01.-31.12.2020 г., без ограничения при ползваните за извличането им източници на информация. Изисканата информация е за:

- Бюджет на програмата;
- Договорени средства;

⁴² Одитно доказателство № 2

⁴³ Одитно доказателство № 2

⁴⁵ Одитно доказателство № 2

- Реално изплатени средства;
- Верифицирани средства;
- Сертифицирани средства;
- Брой проектни предложения;
- Брой сключени договори;
- Брой нередности;
- Обща стойност на първоначално наложените финансови корекции.

В допълнение е извършено сравнение между информацията, предоставена от УО на ОП и наличната в публичния и във вътрешния модул на ИСУН 2020 по тези показатели. Данните от вътрешния модул са извлечени от модул „Наблюдение“, който генерира таблици тип справки.

Едва при 65 на сто от показателите, УО на ОП са използвали като източник ИСУН 2020, като само при 57 на сто от показателите не се е наложило използването на други източници на данни. Публичният модул и модул „Наблюдение“ от вътрешния модул на системата са използвани като източници на данните само при 13 на сто от показателите, като едва при 11 на сто, тези модули са единствен източник на данни. При останалите 87 на сто от показателите са ползвани данни и от модули („Проверки“, „Договори“, „Системна информация“, „Проектни предложения“, „Мониторинг и финансов контрол“), генериращи таблици тип регистри, които представляват списъци на въведените елементи в съответния модул или подмодул.

Причините, посочени от УО на ОП, които налагат използването на различни източници са свързани основно с невъзможността за извличане на определени данни от системата и с наличието на некоректни данни в част от генерираната/извлечена от системата информация.

Невъзможността от ИСУН 2020 да бъдат извлечени коректни данни за отчитането на основни показатели за изпълнението на програмите показва, от една страна, ограничените възможности на системата и от друга - недостатъчната информация за характеристиките на данните, които се съдържат и могат да бъдат извлечени в и от отделните модули на ИСУН 2020.

Прави впечатление и различното тълкуване от страна на УО на ОП на съдържанието на отделните показатели, една от причините за което отново е липсата на яснота относно съдържанието на данните по показателите, с които работи ИСУН 2020. Например:

- по показателя „Брой проектни предложения“ част от УО на ОП посочват, че тук се включват и предложенията, които са били оттеглени, отхвърлени и тези, по които бенефициерите са отказали подписване на административен договор;
- по показателя „Обща стойност на първоначално наложените финансови корекции“ част от УО на ОП, считат, че показателят не следва да отчита размера на корекцията, наложена по установени от одитния орган нередности, а само установените от УО на ОП;
- по показателя „Брой нередности“ част от УО на ОП не включват установени нередности по интегрирани проекти.

От изключителна важност за ИСУН 2020, като система, която следва да съхранява информация, въведена от различни субекти, които носят и отговорността за достоверността на данните, е да има много ясно и еднозначно описание на информацията, вида, формата/структурата, съдържанието и източниците на данни, които следва да бъдат въведени в системата, така че да се осигури еднаквост при въвеждането им. Постигането на такава унифицираност може да бъде подпомогнато и от разработването на максимален брой допълнителни автоматизирани контроли за защита на въвежданата информация от грешки.

С писмо вх. № 03-06-23#2 от 30.07.2025 г., от Министерския съвет⁴⁵ се посочва, че подпрепоръката не е изпълнена.

⁴⁵ Одитно доказателство № 2

Подпрепоръка 22.1. не е изпълнена.

22.2. Да осигури изпълнението на предвидените в плана дейности в определените за това срокове.

Подпрепоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел I, т. 6.4. и Раздел II, т. 2.3.1., че в рамките на контрола на информационната сигурност се включват и отговорностите за събиране, систематизиране и въвеждане в ИСУН 2020 на достоверна, актуална и пълна информация съобразно компетенциите на всеки от органите за управление на средствата от външни източници. Тези отговорности са възложени на ръководителите на органите за управление, които следва да бъдат подпомагани от директора на ЦКЗ чрез издаване на указания. Наличието на детайлни указания за работа със системата са изключително важни предвид това, че тя се използва от хиляди потребители и трябва да осигурява надеждност и съпоставимост на данните за целите на тяхното съхранение, обработка и обобщаване.

В модул „Помощ“ на ИСУН 2020 са публикувани различни ръководства, в това число и видео-ръководства, указания и образци, които да подпомагат потребителите при работа с отделните модули и подмодули на системата. Във видео-ръководствата са визуализирани последователно отделните стъпки по даден процес без придружаващи гласови или писмени пояснения и инструкции. Част от ръководствата съдържат и отделни слайдове с кратък текст, поясняващ само възможностите на конкретният подмодул на системата. Текстовите слайдове не съдържат информация относно изискванията и ограниченията за попълване на отделните полета или минималните изисквания за вида и количеството на прикачените към отделните стъпки документи. Останалите ръководства и указания също не съдържат информация за характеристиките и ограниченията за данните, които следва да се въвеждат в отделните полета на системата, което не способства въвеждането на информацията да става по идентичен и стандартизиран начин. Това на свой ред води до затруднения при търсенето на данни по определен признак и сортирането им. Ръководствата не съдържат и информация за данните, които се извеждат в различните справки, генерирани от ИСУН 2020.

В системата са въведени автоматични контроли като:

- невъзможност за пропуск за попълване на данни в полета, които са задължителни;
- невъзможност за попълване на данни, във формат, който е недопустим за съответното поле например „дата“;
- възможност за избор от падащи менюта и други.

Потребителите се подпомагат и с автоматични предупреждения при промени на даден статус, при промяна или коригиране на информация, други.

В модул „Помощ“ на ИСУН 2020 са публикувани и указания към потребителите за използване на системата в хода на различните производства. Указанията съдържат информация за ограничения за въвеждане на структурирани данни в системата, за изисквания към въвежданата информацията, как следва да се процедира при прекъсване на наличността на системата, как управляващите органи следва да разработят насоки за кандидатстване, какъв е реда за промяна на данни за процедурата след публикуването ѝ, реда за електронно подаване на проектни предложения, за оценка на проектните предложения, подготовка на договор/заповед, отчитане на проектите, верифициране на разходи и регистриране на плащания.

Утвърдените по-детайлни указания за използването на системата в преобладаващата част от производства е предпоставка за правилното ѝ използване от управляващите органи и бенефициерите и минимизиране на грешките, но те не могат да компенсират непълнотата на останалите ръководства и указания, включително и видео-ръководствата. Липсата на препратка в другите ръководства към тези указания също не подпомага потребителите на ИСУН 2020.

С писмо вх. № 03-06-23#2 от 30.07.2025 г., от Министерския съвет⁴⁶ се посочва, че подпрепоръката не е изпълнена.

Подпрепоръка 22.2. не е изпълнена.

Препоръка 22 не е изпълнена.

По препоръка 23. Да извърши промяна в подхода на наименоване и в съдържанието на експортираните файлове от ИСУН 2020, с цел да се осигури минимална идентификация в наименованието на файловете (абrevиатура на програмата, година/период, номер на приоритетна ос) и максимална в съдържанието им относно приложените филтри (програма, ос, период, регион, други).

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел II, т. 2.3.1., че и в публичния и във вътрешния модул, при генериране на таблици с данни, групирани по приоритетни оси на оперативните програми, системата подрежда приоритетните оси по азбучен ред вместо по номерацията на приоритетните оси, с които те фигурират в утвърдените оперативни програми, което може да доведе до объркване на потребителите.

Експортираните в MS Excel файлове не съдържат специфична идентификация за съдържанието им, нито в наименованието на файла, нито в самия файл. Липсва информация и за приложените филтри (програма и приоритетна ос, период, регион, други), които са зададени, за да се сортират и групират данните в дадения файл. Например, справките за реално изплатените средства се експортират във файл с наименование „actuallyPaidAmount“, без то да говори по някакъв начин за коя оперативната програма, приоритетна ос, период се отнася. В самият файл също няма информация, както за периода, за който се отнасят данните, така и за други филтри, когато прилагането им е възможно. В експортираната таблица за подадените проектни предложения от модул „Наблюдение“, подмодул „Справка Проектни предложения“, нито в наименованието на документа, нито в съдържанието му, има информация за програмата и за приоритетната ос. *Това може да въведе в заблуждение всеки потребител, относно това с какви данни работи, в случай, че не е запознат с тази специфика и в момента на експортиране не е преименувал файла и/или допълнил в него липсващите данни. Това функционално ограничение на ИСУН 2020 не позволява извлечена информация от системата и впоследствие означена с цел идентифицирането ѝ относно нейното съдържание, да бъде потвърдена от други заинтересовани лица и пречатства ефективното и ефикасно изпълнение на задълженията на контролните органи по начин, по който да не се ангажират отговорните за въвеждане на данните в системата лица.*

Във връзка с изпълнението на препоръката, с писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г., от Министерския съвет се посочва, че след отправената препоръка за наличие на обобщена информация за справки след експорт, за всяка създадена справка в системата, в самия образец за справката се добавят елементи в заглавната част с информация за използваните филтри. Предоставените документи показват, че са направени заявки за разработване на нови справки („Индикатори, ключови етапи и цели за изпълнение“, „Краен срок за отговор“, „Справка Индикатори (НПВУ 2027)“ в модул „Наблюдение“) с приложени образци към тях, от които е видно, че се изисква експортираните в Excel таблици да съдържат информация за приложените при извличането на справките филтри. Приложена е и заявка за промени „Обобщена справка за ОП“ в модул „Наблюдение“, където е посочено изискването „При експорт на таблицата в Ексел името на фонда се визуализира на английски език, а следва да бъде на български и да бъде кратко име“.⁴⁷

При извършената проверка в ИСУН 2020 на начина на експортиране на посочените справки, е установено, че:

⁴⁶ Одитно доказателство № 2

⁴⁷ Одитно доказателство № 3, отговор по т. 23 и Приложение № 7

- експортираната „Обобщена справка за ОП“ не съдържа данни за приложените критерии и наименованието на електронния документ също не съдържа никаква идентификация, като абривиатура на програмата, година/период, номер на приоритетна ос;⁴⁸

- експортираната „Справка Индикатори 2021-2027, ключови етапи и цели за изпълнение“ съдържа данни за приложените критерии, но наименованието на електронния документ не съдържа никаква идентификация, като абривиатура на програмата, година/период, номер на приоритетна ос;⁴⁹

- експортираната „Краен срок за отговор“ съдържа данни за приложените критерии, но наименованието на електронния документ не съдържа никаква идентификация, като абривиатура на програмата, година/период, номер на приоритетна ос;⁵⁰

- „Справка Индикатори (НПВУ 2027)“ не е намерена в модул „Наблюдение“ на ИСУН 2020, налична е „Справка Индикатори 2021-2027, ключови етапи и цели за изпълнение по ПВУ“, името на която при експорт на електронния документ отново в името на файла няма идентификатор относно програмата за която е извлечена.⁵¹

Препоръка 23 е изпълнена частично.

По препоръка 24. Да организира извършването на необходимите корекции в модул „Наблюдение“, „Обобщена справка за ОП“, което да позволи извличането на коректни данни по съответните показатели чрез справката.

Препоръката е дадена във връзка с направените констатации в одитния доклад, Констативна част, Раздел II, т. 2.3.2., че в „Обобщена справка за ОП“ от модул „Наблюдение“, във вътрешния модул на системата, има нелогично разминаване в сумите по отделните компоненти на реално изплатените средства - стойността на европейското финансиране е 1 944 923 049,63 лв., което е повече от общата стойност на РИС. Частта на националното финансиране (НФ) е 336 879 194, 44 лв., а РИС от собствено финансиране - 0 лв. Сборът на сумите в трите колони – европейско, национално и собствено финансиране е 2 281 802 244,07 лв., като тази сума не отговаря на посочената в колона „РИС-Общо“ - 956 083 604,44 лв.

Причината за разминаванията с данните в „Обобщена справка за ОП“ в модул „Наблюдение“ на вътрешния модул на ИСУН 2020 и нелогичните стойности в колоните на справката е неправилното функциониране на справката. Поради тази причина, системата не позволява и да се извлече информация за бюджета на отделна оперативна програма по приоритетни оси за определен период, тъй като филтърът за дата не работи на еднакъв принцип за всички колони. В резултат, при генериране на справка към определена по-ранна дата или за определен период не се визуализират всички приоритетни оси и, респективно, информацията в колони „Бюджет на програмата – Общо/ЕС/НФ/СП“ не е пълна и липсват цели приоритетни оси.

С писмо вх. № 03-06-23#2 от 30.07.2025 г. от Министерски съвет е посочено, че препоръката е изпълнена, но не са приложени документи, доказващи нейното изпълнение.⁵²

С писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г. от Министерски съвет е приложена заявка за промени в „Обобщена справка за ОП“ в модул „Наблюдение“, където са описаните исканите промени в справката.⁵³

⁴⁸ Одитно доказателство № 5.1

⁴⁹ Одитно доказателство № 5.2

⁵⁰ Одитно доказателство № 5.3

⁵¹ Одитно доказателство № 5.4

⁵² Одитно доказателство № 2

⁵³ Одитно доказателство № 3, отговор по т. 23 и Приложение № 7

Извършена е проверка в ИСУН 2020 на коректността на извлечаните данни в справката и е установено, че няма неточности в данните в отделните колони на справката.⁵⁴

Препоръка 24 е изпълнена.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От осъществения контрол на изпълнението на препоръките по одитен доклад № 0300201421 за извършен одит на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН) за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2021 г. в Министерство на финансите/ Министерски съвет е установено, че от дадените на министъра на финансите/министър-председателя общо 24 (двадесет и четири) препоръки:

- 2 (две) препоръки са изпълнени,
- 2 (две) препоръки са изпълнени частично,
- 11 (единадесет) препоръки са в процес на изпълнение,
- 8 (осем) препоръки, не са изпълнени и
- 1 (една) препоръка не подлежи на изпълнение.

В хода на проверката са събрани 5 (пет) броя одитни доказателства.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е изготвен при спазване на Рамката за професионални становища, издадена от Комитета за професионални стандарти на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ и Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е приет на основание чл. 50, ал 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 371 от 15.10.2025 г. на Сметната палата.

ОПИС НА ДОКАЗАТЕЛСТВАТА

№	Доказателства	Брой листа
1.	Писмо вх. № 04-01-113#1/24.06.2025 г. от министъра на финансите за предприети мерки по препоръките в одитния доклад и писмо изх. № 04-01-223#2 от 23.06.2025 г. от ръководителя на одитния екип до министъра на финансите за предоставяне на информация и документи за изпълнение на препоръките	Електронен носител
2.	Писмо вх. № 03-06-23#2 от 30.07.2025 г. от Министерски съвет с информация относно предприетите мерки и действия за изпълнение на дадените препоръки с одитния доклад, с приложение „Таблица с одитни препоръки и предприети действия“, като към него освен приложената Заповед № В-152 от 04.05.2025 г. в отговор на писмо изх. № 03-06-23#1 от 26.06.2025 г. на заместник-председател на Сметната палата до министър-председателя за информация и документи, свързани с изпълнението на препоръката	Електронен носител
3.	Писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г. от Министерски съвет с информация и документи, доказващи изпълнението или предприемането на действия за изпълнение на дадените препоръки в отговор на писмо изх. № 03-06-23#3 от 15.08.2025 г. от ръководителя на одитния екип за предоставяне на информация и документи за изпълнение на препоръките	Електронен носител CD – 1 бр.

⁵⁴ Одитно доказателство № 5.1

4	Електронно писмо от 23.09.2025 г. от отдел „Информационни системи“ в дирекция „ЦКЗ“, допълнителна информация по т. 13 и т. 14 от писмо вх. № 03-06-23#4 от 16.09.2025 г. в отговор на електронно писмо от 19.09.2025 г.	Електронен носител
5.	Екранни снимки на ИСУН 2020 и експортирани справки	Електронен носител
5.1.	Екранни снимки (2 бр.) и експортирана „Обобщена справка по ОП“ (programmeSummary.xlsx)	
5.2	Екранна снимка и експортирана „Справка Индикатори 2021-2027, ключови етапи и цели за изпълнение“ (targets.xlsx)	
5.3	Екранна снимка и експортирана справка „Краен срок за отговор“ (deadlineAnswer.xlsx)	
5.4	Екранна снимка на модул „Наблюдение“ на ИСУН 2020	